

L'espai i el temps del PSC

Deia Kant que l'espai constitueix la forma de la nostra experiència externa i que el temps ho és de l'experiència interna. La crisi del PSC mostra, em sembla, una alteració profunda de tots dos paràmetres. La direcció del PSC ha optat per l'espai espanyol com a referència primordial, devaluant la seva experiència externa *catalana*. I s'ha aferrat a unes concepcions antigues que ignoren la naturalesa del canvi social català recent i impedeixen l'actualització de la pròpia experiència interna.

En el desacreditat continent de la política contemporània, les extincions no són massives i fulminants sinó graduals. Tot i la popularitat d'algunes teories conspiratives, els elements desencadenants de les catàstrofes polítiques gairebé mai no són objectes estranys vinguts del desconegut. Les decadències polítiques –i la deriva de les plaques electorals– resulten de processos menys espectaculars, lligats a la trajectòria de cada organisme. Cap espècie de l'ecosistema polític es pot considerar a resguard de les sotragades i les crisis. I totes saben que en l'origen dels problemes –influències astrològiques a banda– s'hi observen tres factors causals, que sovint operen entrelaçats.

El primer factor és l'anquilosament de les concepcions, la tendència a l'encarcament, a la banalització discursiva; la dificultat per incorporar el dinamisme del medi a les pròpies rutines. Per aquesta via s'esvaeixen els horitzons i els ob-

jectius, els grans ideals, l'ambició transformadora. Tot esdevé tàctica, dia a dia, joc curt. Monotonia i previsibilitat. El comentari enginyós, l'acudit oportú, la contradicció, ocupen el lloc de la immersió en el present, de la reflexió i l'anàlisi, de l'esforç per conèixer, per explorar noves propostes. Així, la pròpia tradició queda atrapada en el passat.

El segon factor és la rigidesa organitzativa, la burocratització, l'aïllament respecte a l'exterior, la formalització del funcionament. Mentre les qüestions de fons no susciten especial interès ni generen debat intern, l'atenció es va centrant en els organigrames, en les baronies territorials, en la composició de les comissions, consells i executives; en els estatuts, en els reglaments, en els procediments de

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

presa de decisions, en la disciplina. S'acaba considerant vital guanyar les votacions internes, disposar de les palanques de control, apropiarse de l'aparell. L'organització, així, deixa de ser la mediació entre la teoria i la pràctica polítiques per convertir-se en una bombolla hermètica, en el perímetre d'un

laberint impenetrable de relacions personals en tensió que consumeixen l'energia del grup.

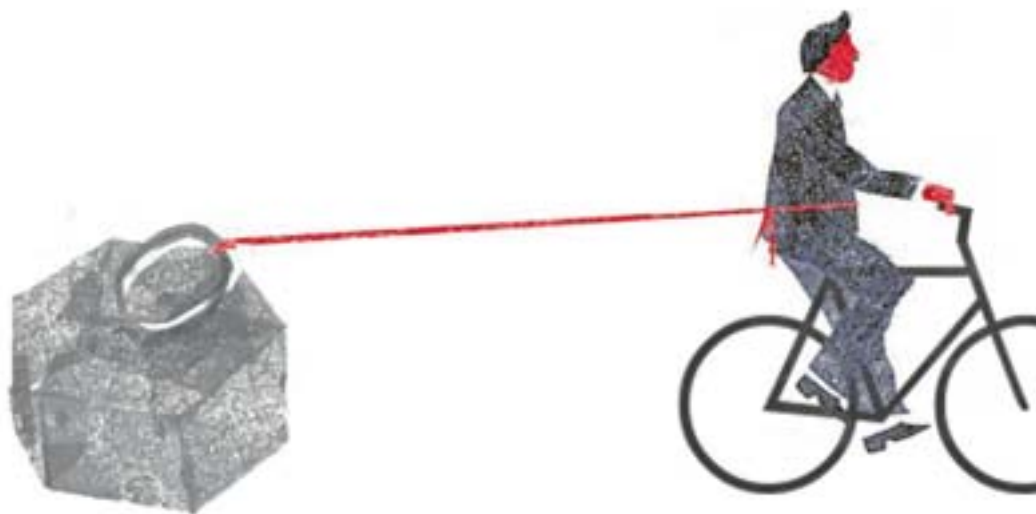
El tercer factor, lligat als anteriors, fa referència a les disputes internes. La membrana que separa el diàleg enriquidor de la baralla per imposar-se als altres sectors pot ser molt fina. I les disputes es poden fer cròniques i ocupar el primer pla. Pot semblar, fins i tot, que el ritme polític general s'alenteixi, que l'actuació política realitzada no hagi suscitat cap avenç substancial, i que

cap nou repte resulti prou engrescador i mobilitzador. Llavors, el joc del poder queda buit de tot el sentit que li conferien les esperances col·lectives i queda reduït a la gestió de les ambicions particulars. Quan això passa, les càrregues d'explosius estan a punt per a la demolició i la gent fuig.

El canvi en l'escena política catalana, per l'emergència de la nova hegemonia social i la iniciativa política de les organitzacions civils que l'aglutinen, ha provocat explosions poc controlades en totes les formacions protagonistes de l'etapa *autònoma*. ERC és la que ha assumit en els darrers anys una renovació més profunda, encaixant la paradoxa de patir una crisi electoral severa mentre el propi ideari era parcialment adoptat per altres i esdevenia central i majoritari. En canvi, la formació que, globalment, ha fet menys esforç renovador i ha tingut una reacció més conservadora davant del terratrèmol social i nacional ha estat el PSC. Un PSC que havia tingut un paper fonamental en l'establiment de lligams per garantir la cohesió social del país i modernitzar-lo, però que ara, quan tot sembla que belluga, es desvincula de bona part la seva experiència externa i interna. I en renega.

En l'espai i el temps concrets de les experiències que vivim, quin poble s'acostarà als que no el jutgen prou madur i digne de prendre decisions? Quin poble podria voler ser representat pels que el consideren incomplet, insuficient, només la part subordinada d'un subjecte superior?

El que desencadena les catàstrofes polítiques gairebé mai no són objectes estranys vinguts del desconegut

LAMARTARILE

Ara, quan tot sembla que belluga, el PSC es desvincula de bona part de la seva experiència externa i interna